

Ministerie van Volkshuisvesting,
Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer

108

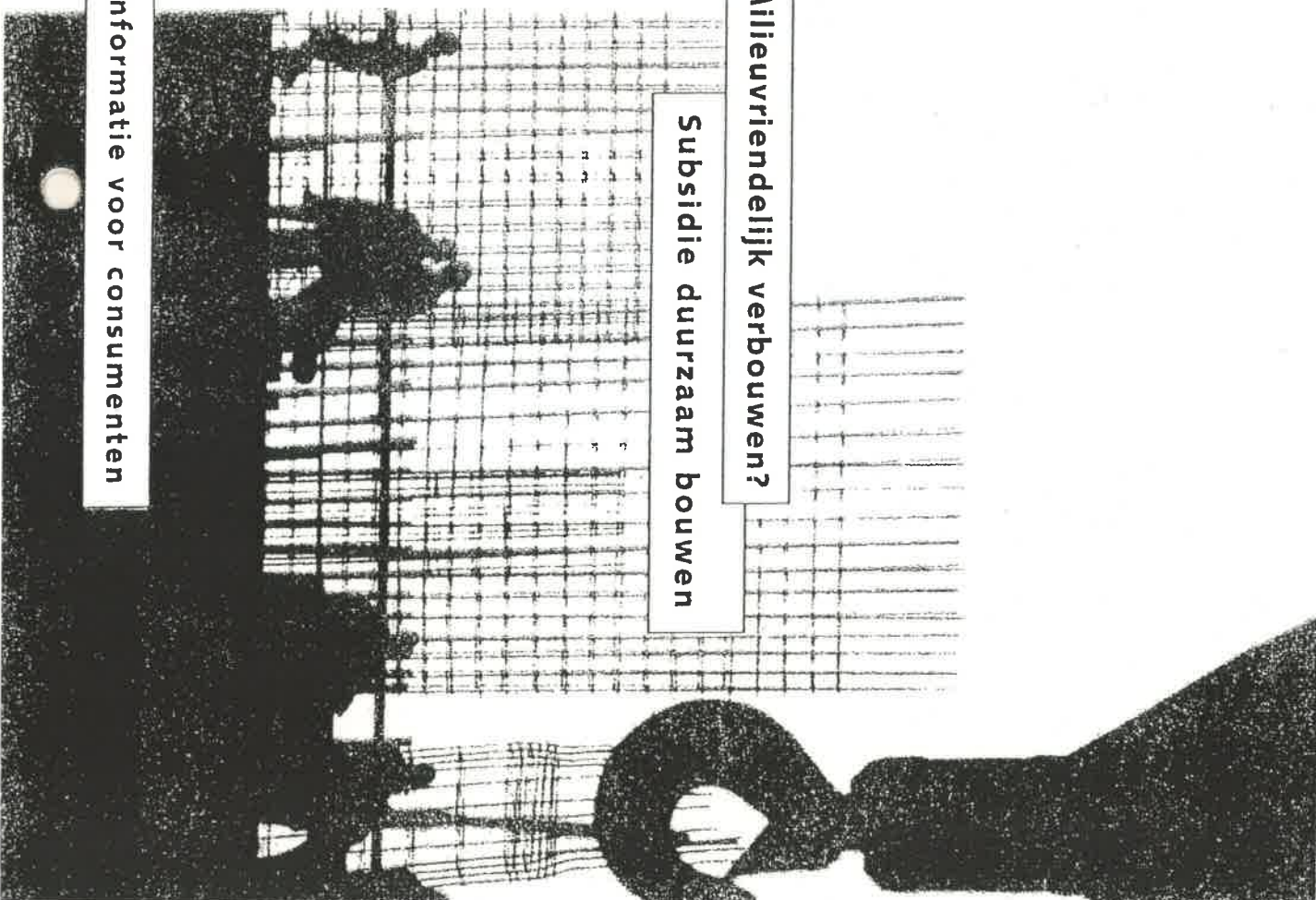
Publicatie van:

Ministerie van Volkshuisvesting,
Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer
Centrale Directie Voorlichting
en Externe Betrekkingen
Rijnstraat 8
2515 XP Den Haag
VROM 96399/a/9-96
12679/165

Milieuvriendelijk verbouwen?

Subsidie duurzaam bouwen

informatie voor consumenten

SUBSIDIE VOOR VERBOUWINGEN

Milieuvriendelijk bouwen is belangrijk. Steeds meer mensen zijn daarvan overtuigd. Bij de bouw van nieuwe huizen wordt dan ook rekening gehouden met het milieu door duurzaam te bouwen. Dubbele beglazing, gevelisolatie, waterbesparende toiletten, noem maar op. Bij verbouwingen aan bestaande huizen is een milieuvriendelijke aanpak echter nog veel minder gewoon. Een reden daarvoor is dat nog niet iedereen op de hoogte is van de mogelijkheden. Wat ook meespeelt zijn de kosten van een milieuvriendelijke aanpak. Deze liggen vaak iets hoger.

Toch vindt de overheid het belangrijk dat ook bij een verbouwing van bestaande huizen rekening wordt gehouden met het milieu. Om deze reden bestaat drie jaar lang – van 1 maart 1996 tot en met 31 december 1998 – de mogelijkheid om een tegemoetkoming in de meerkosten (de extra kosten die milieuvriendelijk bouwen met zich mee kan brengen) te krijgen. Dat maakt het voor u aantrekkelijker om bij het verbouwen of opknappen van uw huis te kiezen voor milieuvriendelijke toepassingen. Rekening houden met het milieu hoeft zo niet duurder te zijn.

Hieronder wordt uitgelegd hoe deze regeling, de zogenaamde Tijdelijke stimuleringsregeling duurzaam bouwen, precies in elkaar zit.

Wanneer kunt u gebruik maken van de regeling?

In principe komen alle eigenaren van woningen en huurders in aanmerking voor de stimuleringsregeling. Een belangrijke voorwaarde is wel dat het gaat om een verbouwing aan een bestaande woning.

Wilt u in aanmerking komen voor een tegemoetkoming, dan is het volgende van belang:

Een tegemoetkoming in uw meerkosten bij verbouwingen krijgt u alleen voor materialen en voorzieningen die op de lijst 'duurzaam bouwen-voorzieningen renovatie' staan. Deze lijst kunt vinden aan het eind van deze tekst. Op die lijst staan bijvoorbeeld voorzieningen als gevel- en spouwisolatie, dakisolatie, vloerisolatie, faciliteiten voor gescheiden atval, warmwatertapinstallaties, doorstroombegrenzers

en waterbesparende toiletssystemen. Zij komen allemaal in aanmerking voor vergoeding. Er wordt echter geen tegemoetkoming gegeven voor milieumaatregelen die al algemeen gebruikelijk zijn. Zo staan werkzaamheden als het verwijderen van asbest niet op de lijst. U kunt alleen in aanmerking komen voor een subsidie als bepaalde voorzieningen al in uw woning aanwezig zijn of tijdens de verbouwing worden aangebracht. Deze verplichte voorzieningen zijn in de lijst met een # aangegeven. In bepaalde gevallen zijn ontheffingen mogelijk. Informeer daarnaar bij uw gemeente.

Hoeveel subsidie kunt u krijgen?

Staan de materialen of voorzieningen die u in gedachten had op de lijst? Dan vergoedt de overheid een percentage van de meerkosten. Dit percentage kan uiteenlopen van 25% tot 75%. De gemeenten bepalen zelf hoe belangrijk ze bepaalde voorzieningen vinden. Dit betekent dat het percentage per gemeente kan verschillen. U moet zelf bij uw gemeente informeren naar het percentage van de meerkosten dat in uw gemeente wordt vergoed. Een voorbeeld. Voor uw verbouwing geeft u f 4000,- uit aan dakisolatie. Als in uw gemeente het percentage is vastgesteld op bijvoorbeeld 75%, dan kunt u f 3000,- terugkrijgen.

De maximale subsidie die wordt uitgekeerd bedraagt f 5000,- per woning. De minimale subsidie bedraagt f 1000,-. Als u weinig meerkosten heeft, is de kans dus groot dat u geen gebruik kunt maken van de stimuleringsregeling.

Overigens is de tegemoetkoming niet alleen voor een grote klus als dak- of gevelisolatie. U kunt ook subsidie krijgen voor het totaal aan meerkosten voor een aantal kleinere voorzieningen uit de lijst bij elkaar opgeteld.

→
Hoe is het mogelijk dat
particulieren die met andere
en andere IT gemeenschappen
kant liggen met Home - kant
25% - 75% milieusubsidie
krijgen.

LIJST VAN DUBO-VOORZIENINGEN

A. Energie:

* Uitwendige scheidingsconstructie:

- 1 - Uitwendige scheidingsconstructie en begane-grondvloer met een warmteweerstand van ten minste $R_c = 1,3 \text{ m}^2 \text{ K/W}$ (met uitzondering van ramen, deuren en kozijnen en daarmee gelijk te stellen constructie-onderdelen) (#);
- 2 - Ramen, deuren, kozijnen en daarmee gelijk te stellen constructie-onderdelen met een warmtedoorgangscoefficient van ten hoogste $U = 4,2 \text{ W/m}^2 \text{ K}$ in de uitwendige scheidingsconstructie van verbijfsruimten, volgens de bepalingmethode van NEN 5128 (#);
- 3 - Een extra, niet sterk ventilerende, uitwendige scheidingsconstructie, waarmee een aanbouw wordt gerealiseerd die niet wordt bestemd als verbijfsruimte.

* Installaties:

- 4 - Verbeterd rendement (VR) verwarmingsinstallatie, met een opwekkingsrendement van ten minste 80% (#);
- 5 - Hoog rendement low-NOx (HR-) verwarmingsinstallatie, met een opwekkingsrendement van ten minste 90%;
- 6 - Toestel voor warmtapwatervoorziening, met een opwekkingsrendement van ten minste 55%;
- 7 - Voorzieningen die het energiegebruik van ventilatiesystemen verminderen volgens NEN 5128;
- 8 - Individuele bemeting door middel van een warmtemeter;
- 9 - Fluorescentie-buizen van 26 mm met elektronisch HF-voorschakelapparaat;
- 10 - Luchtdicht uitgevoerde vloersparingen en -aansluitingen in begane-grondvloer, overeenkomstig NPR 2652, uitgave december 1991;

B. Water:

- 1 - Waterbesparende douchekop;
- 2 - Waterbesparend toiletstelsel met een reservoir van maximaal 6 liter;
- 3 - Waterbesparende kraan op de wastafel;
- 4 - Waterbesparende kraan ter plaatse van het aanrecht;
- 5 - Het vervangen van de loden voorziening voor drinkwater.

met arseen en chroom IT gemiddeld hart

C. Afval:

- 1 - Een afzonderlijke ruimte voor het plaatsen van minicontainers in een woongebouw ten behoeve van in dat woongebouw gelegen woningen.

D. Materialen:

- 1 - Beton met ten minste 20V/V% van het harde grove toelagmateriaal als beton of metselwerkgranulaat;
- 2 - Oplosmiddellarme verf;
- 3 - Nietverduurzaam hout of verduurzaam hout volgens het

KOMO productcertificaat houtverduurzaming onder vacuüm en druk, BRL 0601/03.

E. Geluid:

- Geluidsisolatie tussen woningen: voorzieningen waarmee t.o.v. de huidige situatie verbeteringen worden aangebracht, tot een maximum van het voor nieuwbouw vereiste isolatieniveau:
- 1 - Voor installatiewaai met ten minste 5dBA(A);
 - 2 - Voor luchtgeluid met ten minste 5dBA(A);
 - 3 - Voor contactgeluid met ten minste 10dBA(A).

F. Overige:

- 1 - Vochtwerende voorzieningen in kruipruimte;
- 2 - Het (bij)leveren van een duidelijke gebuiks-aanwijzing bij onderdelen binnen de woongelegenheden die onderhoud behoeven (bijvoorbeeld installaties of een beschrijving van toegepaste verproducten).

INFORMATIE

Voor nadere informatie over de Tijdelijke stimuleringsregeling duurzaam bouwen kunt u terecht op het gemeentehuis in uw woonplaats. U kunt voor meer informatie ook bellen naar het ministerie van VROM (tel. 070-3395050)

Vergaderjaar 1996-1997

19

25 000 XI

Vaststelling van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (XI) voor het jaar 1997

Nr. 25

MOTIE VAN HET LID M. B. VOS C.S.
Voorgesteld 5 november 1996

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende, dat hout verduurzaamd met arseenhoudende wolmanzouten gevaarlijk afval is aangezien het hoeveelheden arseen en chroom bevat die meer dan een factor 100 boven de drempelwaarden liggen;

overwegende, dat de Kamer zich reeds in 1991 heeft uitgesproken voor een beëindiging van de toepassing van arseenhoudende wolmanzouten;

overwegende, dat het beleid dat de regering in antwoord op deze uitspraak heeft ingezet niet of nauwelijks heeft geleid tot een vermindering van de hoeveelheden arseen en chroom die via verduurzaamd hout in het milieu terecht komen;

voorts overwegende, dat het voornemen om het weglakken van deze stoffen in de afvalfase te voorkomen door het realiseren van een gescheiden inzameling nog tot geen enkel concreet resultaat heeft geleid en er ook geen uitzicht bestaat op het binnen afzienbare termijn tot stand komen hiervan;

van oordeel, dat voor hout verduurzaamd met arseenhoudende wolmanzouten voldoende andere, minder milieubelastende alternatieven voorhanden zijn;

sprekt als haar mening uit dat voortzetting van de toepassing van arseenhoudende wolmanzouten niet langer acceptabel is;

en verzoekt de regering die maatregelen te nemen die noodzakelijk zijn om op zo kort mogelijke termijn aan de toepassing van arseenhoudende

Tweede Kamer, vergaderjaar 1996-1997, 25 000 XI, nr. 25

Th. J.M. Hendriks
Postbus 20018
2500 EA 's-Gravenhage

Plenaire Kamer
in de 2e Kamer
ANGENOMEN
op 19-11-1996
+ 16.05 uur
DAN
Vragen aan
Regering
op 17-11-1996
direct in
antwoord JA

833457
ISBN 0921 - 7371
Edu Uitgevers
's-Gravenhage 1996

+ 12.5 voor en + 25 tegen

20

Verantwoording

Titel CCA-hout duurzaam verwijderd?
Opdrachtgever ministerie van VROM, directie Afvalstoffen
Projectleider ir. J.G. Cuperus
Auteur(s) ir. J.G. Cuperus, ir. J.M. de Graaf-Bremmer, ir. P.Y. Leenaars,
 dr. R. Theelen (Tauw), ir. W.J. Homan, ir M.E. van der Zee (SHR)

Projectnummer 3721132
Aantal pagina's 87
Handtekening

Datum 24 december 1999

Colofon

Tauw bv
 afdeling Milieumanagement
 Handelskade 11
 Postbus 133
 7400 AC Deventer
 Telefoon (0570) 69 99 11
 Fax (0570) 69 96 66

Stichting Hout Research
 sectie Houttechnologie
 Wildekamp 1c
 Postbus 497
 6700 AL Wageningen
 Telefoon (0317) 42 54 22
 Fax (0317) 42 57 83

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of anderszins zonder voorafgaande, schriftelijke toestemming van de opdrachtgever.

Tauw bv beschikt over de volgende certificaten: NEN-EN-ISO 9001, VCA** en KOMO-asbestinventarisatie. De meet- en inspectiediensten van Tauw zijn geaccrediteerd (STERIN 1057). Deze accreditaties zijn op de werkzaamheden van toepassing tenzij in dit rapport anders is aangegeven.

ISO-9001 nr. 051023/050421

VCA** nr. 650488

KOMO nr. 051288

STERLAB-register nr L005:

Laboratorium

STERIN-register nr 1057:

Meet- en demonestrings-
activiteiten bodem, water,
lucht en afvalstoffen

Bijlage 3

Berekening van de concentratie actieve elementen in hout

In toelatingen wordt uitgegaan van een minimale retentie (concentratie middel per m^3) die moet worden gehaald. Over het algemeen zal dit ook de maximale retentie zijn om kostentechnische redenen. Voor arseenhoudende producten ligt de retentie op $7 \text{ kg product} / m^3$. In tabel 3 wordt weergegeven wat dit voor consequenties heeft voor de concentratie koper, chroom en arseen per kilogram hout. Hieronder volgt een voorbeeld berekening hoe tot deze waarden is gekomen.

Per kg product is 305 g of 24% AsO_5 opgelost (zie tabel 4). Uitgaande van de hoogste concentratie wordt in de verdere berekening uitgegaan van $305 \text{ g } AsO_5 / \text{kg product}$. Dit komt overeen met $147.5 \text{ g As} / \text{kg product}$. (molmassa arseen 74.9, molmassa zuurstof 16. Aandeel arseen in totale oxide: $74.9 / (74.9 + 5 \cdot 16) = 0.48$). Er wordt 7 kg product per kubieke meter geïmpregneerd dit komt overeen met 1032 g/m^3 ($7 \text{ kg/m}^3 \cdot 147.5 \text{ g As/kg}$). Uitgaande van een gemiddelde volumieke massa van geïmpregneerd hout van 400 kg/m^3 kan een concentratie arseen in het hout worden verwacht van $2.59 \text{ g As} / \text{kg hout}$ ($1032 \text{ g/m}^3 / 400 \text{ kg/m}^3$). In tabel 3 worden de concentraties gegeven bij een volumieke massa van 400, 500 en 700 kg/m^3 .

Tabel 3 Concentratie elementen uit CCA in hout.

CCA-zouten	Zout in oplossing [g/kg]	element	Element in oplossing [g/kg]	Retentie 7 kg/m^3 Element in hout [g/m ³]	Volumieke massa		
					400 kg/m ³ Element in hout [g/kg]	500 kg/m ³ Element in hout [g/kg]	700 kg/m ³ Element in hout [g/kg]
AsO_5	305	As	147.1	1036.7	2.59	2.07	1.48
CrO_3	532	Cr	276.6	1936.5	4.84	3.87	2.77
CuO	188	Cu	150.2	1051.3	2.63	2.10	1.50

In de tabellen 4 en 5 worden ook van andere verduurzamingsmiddelen, zouten en ac elementen de concentraties in het hout weergegeven. Hierbij is uitgegaan van de for waarin de hoogste concentratie van een zeker element zich bevindt. Dit is meestal ni

→ is H_3AsO_4
arseenzuur.

→ is 2590 mg/kg arseen

→ is 4040 mg/kg chroom VI

Hoge Raad dekt grootschalige

21

Overheidsdienaren zijn immuun voor strafvervolging dankzij de Pikmeerarresten van de Hoge Raad. Dit leidt ertoe dat een milieuschandaal van internationale omvang zich onbestraft kan voortzetten. Klokkenluider ing. Ad van Rooij vecht door, maar stuit op een samenspanning van overheid, industrie en justitie. "Het ministerie van VWS heeft aantoonbaar valsheid in geschrifte gepleegd."

HENK RIJKERS

Geïmpregneerd hout is levensgevaarlijk voor de mens. Het bevat de zeer kankerverwekkende stoffen chroom en arseen. Deze stoffen kwamen (onder andere) ook vrij bij de grote brand van mei 2000 bij de chemische afvalverwerker ATF in Drachten. Vorige week is door het tussentijds uitlekken van een rapport de vrees ontstaan dat de gevaren voor de volksgezondheid veel groter zijn dan aanvankelijk werd toegegeven. In een snel persbericht heeft

de provincie Friesland de onrust proberen te sussen. De onderzoekscommissie heeft besloten geen mededelingen te doen totdat het rapport is afgerond. De opschudding over ATF doet merkwaardig aan tegen de achtergrond van het feit dat diezelfde stoffen via geïmpregneerd hout grootschalig in het milieu gebracht worden. Hoe dat kan? Omdat de Nederlandse rijksoverheid in dit milieudossier zelf de hoofdschuldige is. Inmiddels klinkt die boodschap niet zo vreemd meer. Na Srebrenica en de Herculesramp, na de rampen in de Bijlmer, Enschede en Volendam dringt het tot steeds meer Nederlanders door dat het land waar "alles zo goed geregeld is" een illusie was. De burgemeesters roepen deze week op tot het naleven van de regelgeving en het beëindigen van de gedoogcultuur. Duidelijk is zichtbaar geworden dat de overheid haar verantwoordelijkheid graag verstoopt in 'onafhankelijke' onderzoeken, die vermijden hoofdschuldigen aan te wijzen en vluchten in het 'lessen trekken voor de toekomst'. Uit de vuurwerkramp in Culemborg bleek echter weer dat de overheid die lessen helemaal niet wil leren. Vorige week vroeg de Tweede Kamer aan minister Korthals te onderzoeken hoe de rijksoverheid in voorkomende gevallen voor de strafrechter kan worden gebracht.

Convenanten

De Hoge Raad schermde in de jaren negentig de overheid af tegen strafvervolging door middel van de twee zoge-

naamde Pikmeerarresten ('96 en '98). In november 1999 deed het ministerie van Justitie een persbericht uitgaan waarin het kabinet op advies van de Raad van State het rijk definitief immuun verklaarde. Het vond nauwelijks weerklank in de media. (KN reageerde overigens wel, met een commentaartje onder de verbaasde kop 'Kan dat zomaar?') Strafrechtelijke immuniteit is een uitnodiging tot criminaliteit, ook voor staatsdienaren.

Vaak komt het voor dat malafide bedrijven samengaan met de overheid omdat hun belangen parallel lopen en een probleem wordt opgelost.

Volgens ing. Ad van Rooij uit Olland (bij Sint-Oedenrode) is die mogelijkheid niet onbenut gebleven. Hij beschuldigt de overheid ervan convenanten te hebben gesloten met de industrie die uiterst

schadelijk zijn voor de volksgezondheid. Zijn jarenlange strijd tegen de giftige Wolmanzouten in geïmpregneerd hout trok de nodige publiciteit. Hij werd in het gelijk gesteld door het Europese Hof, de Raad van State en enkele Kamerbrede moties. Dertien jaar na Van Rooij geeft ook het Rijks Instituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) toe dat het geïmpregneerde hout in schuttingen, pergola's en picknicktafels "mogelijk schadelijk voor de gezondheid" is. Dat Van Rooij in essentie gelijk heeft, wordt inmiddels door geen deskundige meer betwist. Toch levert hij nog steeds een dagelijks gevecht met overheid en justitie. Hij voerde al meer dan duizend rechtszaken. Zoals burgemeester Zijlman van Beuningen een tegenstander liet oppakken voor psychiatrisch onderzoek (zie kolom blz. 13), zoals Defensie Fred Spijkers langdurig psychiatriseerde, precies zo stuurde burgemeester Schriek van Sint-Oedenrode een 'vertrouwensarts' op Van Rooij af. Maar niet alleen het openbaar bestuur, ook rechters, Openbaar Ministerie en Raad van State, alles wordt volgens Van Rooij door de politiek aangestuurd, opdat zij zelf maar buiten schot kan blijven.

Hoge Raad dekt af

"De Hoge Raad, ons hoogste rechtscolle-

ge, heeft met zijn Pikmeerarresten de mogelijkheid gecreëerd dat ministers via convenanten straffeloos met bedrijven samenspannen", zegt Van Rooij. De funeste uitwerking van de Pikmeerjurisprudentie leek hem zo evident dat hij om cassatie vroeg bij de Procureur-Generaal bij de Hoge Raad, mr. Ten Kate. Tegen uitspraken van de Hoge Raad is geen cassatie mogelijk, liet deze Van Rooij op 16 februari weten. "De Hoge Raad dekt zo zware milieucriminaliteit af", zegt Van Rooij. "Is het niet ongelofelijk? Intussen raakt het milieu steeds verder vergiftigd met stoffen die door de EU allang geleden ten strengste verboden zijn."

Ze verwekken kanker bij metselaars, bouwvakkers en wegwerkers.

Een voorbeeld: Een kubieke meter geïmpregneerd hout bevat twee kilo arseenzuur en drie kilo chroom VI zuur. Beide stoffen staan op de zwarte lijst en horen bij de kwalijkste kankerverwekkende stoffen die bekend zijn. Chroom VI zuur is bovendien genotoxisch, dat wil zeggen dat er geen veilige drempel voor is. Eén molecuul chroom VI kan al op termijn kanker veroorzaken. Nederland laat kinderen spelen met hout dat er vol mee zit. Eenmaal opgelost in regenwater dringen de stoffen dwars door de huid heen. Een producent hield 'vrijwillig' op

met impregneren, toen hij een kleinkind aan de Wolmanzouten had verloren.

'Legale dumping'

Hoe dit heeft kunnen gebeuren, is alleen te begrijpen met enige kennis van de bestrijdingsmiddelenwet. Op basis hiervan laat het College voor de Toelating van Bestrijdingsmiddelen (CTB) nieuwe stoffen toe. Het bekijkt echter alleen de giftigheid van een bestrijdingsmiddel wanneer het gebruikt wordt en niet wanneer het afval geworden is. Volgens Van

Rooij een kolossale blunder van de betrokken ministers en het controlerend parlement, dat dacht te scoren bij de milieubeweging omdat impregneren het tropisch hardhout kon vervangen. Nu wil de politiek haar fout niet meer toegeven en de wet repareren, uit angst voor gezichtsverlies en onbetaalbare schadeclaims. Van deze verlegenheid profiteert de Vereniging van Houtimpregnerinrichtingen Nederland (VHN), in het bijzonder het grootste en dominerende bedrijf daarin, Hickson Garant BV te Nijmegen. De overheid heeft er belang bij dat haar gezicht bewaard blijft, Hickson c.s. dat ze hun gang kunnen gaan. Zo kan het gebeuren dat streng verboden afvalstoffen in hout geperst worden om via een omweg alsnog in het milieu te belanden.

milieuvervuiling

Ing. Ad van Rooij:
"Legale dumping van
chemisch afval via hout."

"Legale dumping van chemisch afval via hout", vat Van Rooij samen.

Hoe gaat een en ander in zijn werk? Hickson Garantor BV haalt afval op bij de metaalindustrie en maakt dit uiterst waarlijk goedje geschikt als houtimpregneermiddel. Voor het resultaat vraagt het toestemming aan bij de CTB en krijgt die ook, want het CTB mag het middel alleen maar beoordelen in de productie- en gebruikersfase. Bovendien doet het dit op basis van een beoordeling uit 1992 door Hickson zelf. Niet verbaasd dat volgens dit eigen rapport het milieunadeel wel meevalt. In 1995 moest Van Rooij bij de Raad van State in zijn strijd tegen de Wolmanzouten een nederlaag incasseren. Reden: de Raad baseerde zich op de Adviseur Beroepen Milieubeheer, die zich beriep op het RIVM, die zich beriep op...het Hickson rapport.

Collusie

Hoe is deze wantoestand te verklaren? Hoe kan het dat overheid en bedrijfsleven afgedekt door justitie met flagrante overtreding van stringente EU-bepalingen de volksgezondheid ernstig benadelen? De criminoloog prof. dr. Frank Bovenkerk, bekend van de IRT-affaire, verzocht al in 1993 bij mr. Ficq, toen hoofdofficier van justitie in Den Bosch (inmiddels procureur-generaal) een

onderzoek in te stellen. Ondanks het feit dat hij de zware georganiseerde milieucriminaliteit in zijn portefeuille heeft, weigert mr. Ficq dit tot de dag van vandaag. In zijn brief wijst Bovenkerk erop dat grote milieudelicten vaak zijn blootgelegd door uitzonderlijk vasthoudende eenlingen (klokkenluiders, zouden we nu zeggen): "Bij georganiseerde misdaad denkt men vaak aan regelrechte omkoping of chantage van ambtenaren, maar dat hoeft geenszins het geval te zijn. Vaak komt het voor dat malafide bedrijven samengaan met de overheid omdat hun belangen parallel lopen en een probleem wordt opgelost. In de criminologische literatuur wordt dat verschijnsel 'collusie' genoemd. Van Rooij's hypothese dat in het onderhavige geval enkele bedrijven met het impregneren van hout aan een milieudoelstelling van de overheid tegemoetkwamen en dat men onder de vorige minister van VROM een convenant heeft gesloten; dat nu gebleken is dat het impregneren een gevaar oplevert; dat men toch niet op de afspraak terugkomt omdat er te veel aan goodwill en prestige is geïnvesteerd, dat alles komt op mij over als geloofwaardig."

'Groene stroom'

Met de onoverzienbare schade aan de gezondheid door het uitloggen van

chromium en arseen uit het geïmpregneerde hout is het verhaal nog niet uit. Voor het wegwerken van het gebruikte hout zijn even lucratieve als voor de volksgezondheid funeste oplossingen bedacht. Zo wordt het vormalen tot houtspaanders en tot spaanplaat geperst. Ook worden de giftige houtspaanders aangeboden als 'biomassa' aan elektriciteitscentrales, die het verbranden. De resterende vliegias is grondstof voor cement, beton en asfalt. De zware metalen raken zo op een onoverzichtelijke manier door het milieu verspreid, zonder dat ze ook maar een fractie minder gevaarlijk worden. Ze verwekken kanker bij metselaars, bouwvakkers en wegwerkers. De energie uit deze biomassa bieden de energiebedrijven aan als 'Groene stroom'. De milieubewuste consument mag daar zelfs extra voor betalen. Nog gekker is de Komo-keur voor het giftige, met chromium en arseen geïmpregneerde hout. Wie als particulier met dergelijk hout bouwt, kan een milieusubsidie krijgen tot maximaal 75 procent. "Subsidie om jezelf en je gezin te vergiften", zegt Van Rooij.

Fraude minister Borst

De betrokkenheid van de overheid blijkt overtuigend uit de valsheid in geschrifte van het ministerie van VWS waarvan Van Rooij de bewijsstukken op tafel legt. "Het in de Wolmanzouten voorkomende arseenzuur wordt bij bindende EG-verordening 142/97 als extreem gevaarlijk geclassificeerd en mag op grond daarvan zeker niet met het geïmpregneerde hout over geheel Nederland en vanuit Nederland over heel Europa worden verspreid. Onder druk van Hickson BV verandert de minister van VWS op de toelating arseenzuur in het niet bij EG-verordening verboden arseenpentoxide, terwijl het spul in het impregneermiddel toch echt 'gewoon' arseenzuur is gebleven. Gewoon fraude dus, die onbestraft zal blijven dankzij de Pikmeearresten. De milieu- en gezondheidsschade zal op termijn voor miljoenen mensen catastrofaal zijn", stelt Van Rooij. "Het gaat om een chemische ramp die ons op kousenvoeten besluipt, zonder grote explosies of rookwolken."

De brand bij ATF in Drachten in mei 2000 toont aan dat zelfs wanneer er wel grote rookwolken zijn, het de grootste moeite kost de volledige milieuschade openbaar te maken. Het bodemonderzoek van de provincie Friesland zal door de ontstane onrust vroeger gepresenteerd worden dan oorspronkelijk gepland. Het blijft alleen verbazen dat dezelfde stoffen waarvan het vrijkomen algemeen als een ramp wordt beschouwd, vrijelijk in tuinhuisjes, schuttingen en op kinderspeelplaatsen mogen voorkomen. "In Drachten is het een milieuramp, in hout verwerkt kun je er milieusubsidie voor krijgen", zegt Van Rooij. "Kunt u het nog volgen?" <

KN-COMMENTAAR

Hervormingen op til

De 44 kerkelijke leiders die vorige week tot kardinaal werden verheven zullen van 21 tot 24 mei weer in Rome zijn. Paus Johannes Paulus II heeft het hele kardinalencollege uitgenodigd voor beraad "over de toekomst van de Kerk". Als thema's worden genoemd 'collegialiteit' en 'samenwerking op het hoogste niveau van de Kerk'. Het zijn onderwerpen die sinds het begin van het pontificaat van deze paus regelmatig in het nieuws zijn geweest. Critici betichtten Johannes Paulus II van een centralistisch bestuur waar Vaticaanum II een einde aan zou hebben gemaakt. Of de conciliedocumenten zo eensluidend zijn, is de vraag. Wel schuilt er waarheid in de kritiek. Karol Wojtyla is een 'vechter'. Het grootste deel van zijn leven heeft hij zich fel gekant tegen de communistische ideologie. Mede door zijn inzet viel in 1989 de Muur tussen Oost en West. Met eenzelfde vastberadenheid heeft hij geschreven en gesproken tegen het opkomende relativisme in de maatschappij, maar ook in de Kerk (zie zijn encycliek *Fides et ratio*). Relativisme gaat ervan uit dat er geen absolute waarheid is of dat die niet gekend kan worden. Al decennialang ondergraft dit denken onze kerkprovincie. Het vormt niet alleen de essentie van de kloof met de wereldkerk, maar ook de bedreiging van haar hele voortbestaan. Paus Johannes Paulus II heeft absolute waarheid niet op willen offeren aan democratie binnen de Kerk.

Nu het Heilig Jaar achter de rug is en Johannes Paulus II menselijkervijns niet veel jaren meer voor de boeg heeft, lijkt hij zich bezig te gaan houden met de tijd daarna. Vandaar het grote aantal nieuwe kardinalen en het spoedige beraad. Het is een zeldzaam middel, waar de paus gedurende de afgelopen tien jaar slechts tweemaal gebruik van heeft gemaakt. Het bericht komt echter niet als een verrassing. In zijn laatste apostolische brief 'Bij het binnengaan van het nieuwe millennium' (*Novo millennio ineunte*) schreef de paus: "Ook wat de hervorming van de Romeinse curie, de organisatie van de synoden en de werkzaamheid van de bisschoppenconferenties betreft, blijft zeker nog veel te doen..." En vorige week vroeg hij de nieuwe kardinalen ernstig na te denken over het pausschap, opdat het niet langer een obstakel vormt voor de eenheid met andere Kerken (zie pagina 9).

De onverbloemde kritiek die Johannes Paulus II een paar dagen voor Kerstmis uitte aan het adres van de leden van de Romeinse curie (zie KN 21), in combinatie met zijn wens tot hervorming, laten in ieder geval zien dat deze paus de macht in het Vaticaan nog niet kwijt is. Zijn zwakke gezondheid vormt kennelijk geen belemmering moeilijke zaken aan te pakken. Het lijkt erop dat hij het verruimde kardinalencollege wil gebruiken om de komende tijd niet alleen orde op zaken te stellen, maar zelfs de kerkelijke top te hervormen om zijn taak beter te kunnen vervullen.

ED ARONS

G DE MEDIA SLAPEN

roene stroom maffia

Klemtje Muurkrant
12-1-2001

Een ernstige tekortkoming in de bestrijdingsmiddelenwet heeft geleid tot een nagenoeg algehele vergiftiging van Nederland met de uiterst giftige en kankerverwekkende stoffen arseenzuur, chroomtrioxide, pentachloorfenol, trichloorfenol, PAK's, endergelijke. Dit is al ruim tien jaar bekend. Toch wordt deze tekortkoming in de bestrijdingsmiddelenwet niet gerepareerd en worden de gevolgen ervan niet weggenomen. De daaruit voortvloeiende schade zal Nederland op langere termijn economisch nooit meer kunnen opbrengen. Degenen die in korte tijd hieraan veel geld willen verdienen denken mee aan creatieve oplossingen. Hieruit is een heimelijke verstandhouding, een vorm van corrupte samenspanning ontstaan, die het gedeelde eigenbelang van betrokken partijen laat prevaleren boven het algemeen belang. Een dergelijke corrupte samenspanning wordt 'collusie' genoemd. Deze collusie heeft de landelijke en lokale politiek volledig in haar greep gekregen. Dat heeft geleid tot de hieronder beschreven groene stroom maffia.

Door Ad van Rooij

Hoe heeft het kunnen gebeuren dat Nederland in de greep is geraakt van de afvalmaffia? Nou, dat is aldus gegaan: enkele ambtenaren bereiden de bestrijdingsmiddelenwet voor. De ministers van VWS, VROM, LNV en SZW zijn verantwoordelijk voor de inhoud van die bestrijdingsmiddelenwet en de Tweede Kamer keurt deze goed. Het uitvoerende College voor de Toelating van Bestrijdingsmiddelen (CTB) laat binnen de reikwijdte van deze bestrijdingsmiddelenwet enorme hoeveelheden agrarische en niet-agrarische bestrijdingsmiddelen toe. Later blijkt dat die bestrijdingsmiddelenwet een zeer ernstige tekortkoming bevat te weten: bij de toelating van een bestrijdingsmiddel mag geen rekening worden gehouden met de milieu- en gezondheidsconsequenties die betreffend bestrijdingsmiddel aanricht na de gebruiksfase, dus in de afvalfase. Onze overheid, de politiek, zijn verantwoordelijk voor deze ernstige tekortkoming in de bestrijdingsmiddelenwet en voor alle daaruit voortvloeiende schade. Desbetreffende ministers en Tweede Kamerleden willen deze fout niet toegeven, vanwege gezichtsverlies en de enorme daaruit voortvloeiende schade van honderden miljarden gulden, die nooit meer opgebracht kunnen worden.

Door deze tekortkoming in de bestrijdingsmiddelenwet is nu zo'n 30 tot 50 procent van het in de bouw en tuin gebruikte hout zwaar vergiftigd met hoge concentraties aan arseenzuur, chroomtrioxide, koper, boorzuur, pentachloorfenol, lindaan, PAK's, en dergelijke. In sommige gevallen zijn de concentraties van deze stoffen zo hoog dat de drempelwaarde waarbij sprake is van gevaarlijk afval honderdvoudig overschreden wordt. Ook is deze tekortkoming in de bestrijdingsmiddelenwet één van de hoofdoorzaken dat het slib in onze rivieren en het slib afkomstig van onze rioolzuiveringsinstallaties sterk is verontreinigd met zware metalen en bijvoorbeeld PAK's. De concentratie aan deze stoffen is in het rioolzuiverings-slib zo hoog dat het zonder meer zeer gevaarlijk afval is. Onze overheid is moreel en wettelijk verplicht om het genoemde gempregneerde hout, dat vrijkomt als bouw- en sloopalval, en rioolzuiverings-slib te laten verwijderen en verwerken als gevaarlijk afval, het-

geen hen zo'n 500 tot 1000 gulden per ton zal gaan kosten.

Deze zeer hoge verwerkingskosten komen minister Jorritsma en minister Pronk kennelijk niet goed uit en zij hebben dan ook de volgende creatieve oplossing bedacht: we noemen bovengenoemd uiterst gevaarlijk afval eenvoudig biomassa en we stellen dat bijstoken van deze zogeheten 'biomassa' in de EPON-elektriciteitscentrale te Nijmegen, de Demkolec-elektriciteitscentrale te Buggenum en de Amer-elektriciteitscentrale te Geertruidenberg goed is om de CO₂-uitstoot te reduceren. Op deze manier kunnen wij vele miljoenen gulden aan subsidie van de Europese Gemeenschap binnenhalen. Tegenover de consument noemen we de energie die zo vrijkomt uit biomassa "Groene stroom". Dit alles in de wetenschap dat uit vergiftigd rioolslib geen energie gewonnen kan worden; het verbranden ervan kost zelfs energie. De consument die voor zulke speciale groene stroom natuurlijk wel extra geld moet gaan betalen wordt zo door onze landelijke overheid bedod. Ook zwijgen de betrokken ministers over de verspreiding van de met arsenicum, chroom VI en andere zware metalen vergiftigde uitstoot via de schoorsteen van de centrale. De heel fijne uitstoot is niet te filteren en nauwelijks betrouwbaar te meten. Ook verzwijgen zij de verwerking van het met deze zware metalen vergiftigde vliegias in cement en asfalt met alle rampzalige gevolgen voor de bevolking.

Om hiermee weg te kunnen komen moet natuurlijk een breed draagvlak worden gecreëerd. Met betrekking tot de elektriciteitscentrale te Buggenum is hiervoor op 13 mei 2000 een lijst opgesteld van personen die moeten gaan dienen als breed draagvlak. De volgende instanties en personen staan op die lijst:

* Landelijke politiek: Mw. Jorritsma (minister van EZ), N. van Hulst (Dir-Gen voor Energie), P.A. Scholten (Directeur-plv. Dir. Generaal energie, strategie en verbruik), B.J.M. Hanssen (directeur duurzame energie), H. Koenen (Hoofd duurzame energie), G. Dijk (duurzame energie), J. Weehuizen (Directeur elektriciteit), Hermans (Hoofd elektriciteit), H.A.P.M. Dir. Gen. VROM), J. Lensstra (VROM), B. van Engelenburg (VROM), L.J. Brinkhorst (minister LNV), C.J. Kalden (Dir. Generaal LNV), W. de Wit (directeur LNV), G. Westenbrink (LNV), J. van Walssem (2e kamerlid D66), J.H. Klein Molenkamp (2e kamerlid VVD).

* Lokale politiek: C. de Waal (Ged. milieu prov Limburg), Tindemans (Ged. EZ prov Limburg), G.H.M. Driessen (Ged. Landbouw, prov Limburg), Heijmans (burgemeester Haelen).

* Milieubeweging: A. van de Biggelaar (stichting Natuur en Milieu), S. Schöne (Wereldnatuurfonds), H. Vijverberg (stichting Milieufederatie Limburg).

* Aandeelhouders: H. van Meegen (Vz, directie EPZ), H. van Droog (directeur EPZ), J.J. Verwer (Aig directeur EZH), L.M.J. van Halderen (Vz directie EPON), P. Koppen de Neve (directeur UNA).

* Instanties/bedrijven: E.J. Postmus (Gasunie), K. Dijkstra (Gasunie), P. Derks (Gasunie), H. Geijzers (Senter), J. Verhoef (Senter), P.A.M. van Luyt (NOVEM), K. Kwant (NOVEM), P. Stollwerk (NOVEM), C. van Leenders (NOVEM), Mathijssen (VNO-CNW), drs. L. Knegt (VNO-CNW), ir. M.P.H. Kort (VNO-CNW), de Jong (directeur. SHELL), J.A. Terning (SHELL), S. Mennes (SHELL), P.L. Zuiderveld (SHELL), Noud Janssen (AGRO), J. Hendriks (AGRO), Ir. J. Koolen (LLTB), P. De Sampaio Nunes (directeur financiële ondersteuning Europese Commissie), C. Cleutinx (Europese Commissie), E. Millich (hoofd financiële ondersteuning Europese Commissie), C. Jones (Europese Commissie), P. Zegers (Nederlandse vertegenwoordiging Europese Commissie).

* Katalysatoren: P. Blok (InterEnergie), C.J.F. Böttcher (Böttcher), F.W. Saris (voorz. directie ECN), J.H.A. Kiel (ECN), A.C.G.M. Brogtrop (Directeur proj bureau duurzame energie), Bultink A (Adviseur project bureau duurzame energie), R. Kalf (adviseur project bureau duurzame energie).

Aan de hierboven genoemde personen is een actieve rol toebedacht bij het doorvoeren van deze praktijken van de groene stroom maffia. Met bovenstaande lijst aan personen moet ons openbaar ministerie en met name de minister van justitie, toch erg blij zijn. Zonder het inzetten van onderzoeksteams, infiltranten en dergelijke krijgen zij van mij middels dit artikel in Kleintje Muurkrant alle namen zomaar gratis op een dienblaadje aangereikt. Of de beschreven creatieve oplossing metterdaad doorgezet wordt of verijdeld wordt door verzet van het gezonde verstand, hangt al van onze media. Mijn oproep aan de media is dan ook: Doe er iets aan! Schoon ons land van deze groene stroom maffia! ☹

(Ad van Rooij is hogere veiligheidskundige en betrokken bij het Ecologisch Kennis Centrum te Sint Oedenrode. Al heette hij hierboven over de groene stroom maffia heeft beschreven kan hij staven met feitelijke bewijsstukken. Een overstelpende hoeveelheid informatie over dit soort zaken kunt u vinden bij de stichting Sociale Databank Nederland op internetadres: www.sdn.nl/ekc-home.htm)

lijkt erop dat hij een nogal hoge (want goedbetaalde) positie had. Verder blijkt uit een document dat bij hem werd gevonden dat hij ook nauw samengewerkt heeft met de Italiaanse geheime dienst SISDE. Tevens werd duidelijk dat Schlickerrieder werkte voor de in Londen gevestigde privé-geheime dienst "Hakluyt". Dit bedrijf is opgezet door twee ex-medewerkers van Mf6, en voor hen heeft Schlickerrieder onder andere anti-Shell activisten bespioneerd. De "Revolutionäre Aufbau Zürich" schat zelf in dat het materiaal dat in hun handen is terechtgekomen maar het topje van de ijsberg is van het enorme spionage-archief van Manfred Schlickerrieder. Op internet is van alles te vinden op www.aufbau.org

→→→→Poolse zusters

In Polen staakt het vrouwelijk ziekenhuispersoneel al flink wat weken om een loonsverhoging af te dwingen. Het gemiddelde Poolse inkomen schommelt rond de duizend gulden per maand. De zusters komen niet verder dan zo'n 350 gulden. Je hoeft geen Einstein te zijn om te begrijpen dat met name de alleenstaanden onder hen daarvan niet rond kunnen komen. De vrouwen eisen er 300 plek bij. Een aantal weken geleden hebben zij het ministerie van Volksgezondheid bezet wat tot een paar forse repercussies heeft geleid van politietijding. Volgens de autoriteiten en bollebozen van buitenlandse banken is er geen ruimte in het budget om gehoor te geven aan de eisen van het ziekenhuispersoneel. Is dat misschien de reden voor het genereuze aanbod dat de Poolse regering dezer dagen aan premier Kok heeft gedaan om 40.000 overtoollige medische krachten te gebruiken om in Nederland het tekort aan ziekenhuispersoneel aan te vullen? Lamme? Blinde? Hoezo?

→→→→Geldkerk

In Californië is onlangs door overlevenden van de Holocaust uit het voormalige Joegoslavië en de Oekraïne een proces aangespannen tegen de Vaticaanbank. De naar de westkant van Amerika uitgeweken vluchtelingen willen op grond van een nog niet zo lang in werking zijnde wet schadevergoeding voor het verlies van goederen en voor niet betaalde arbeid in de kampen. Zij pakken juist de bank van de paus aan omdat de Joegoslavische fascistische Ustashi's daar tijdens de Tweede Wereldoorlog onvoorstelbare roofovervalen hebben gedeponeerd, die na de oorlog

GeldtcrhcrvNederlands

Zuidh

Noybl.

9-sept-2000

www.eindhovenstadblad.nl

'Arsenicum is doodsgevaar voor helft Bengalezen'

GENEVE – Arsenicum dat van nature in het grondwater voorkomt bedreigt ruim de helft, krap 80 miljoen mensen, van de inwoners van Bangladesh met kanker. De mensen zijn het grondwater als drinkwater gaan gebruiken als gevolg van de miljoenen waterbronnen die in de afgelopen twintig jaar zijn geslagen in het land.

Arsenicum komt van nature ook voor in grondwater in delen van Argentinië, Chili, China, India, Mexico, Taiwan, Thailand en de VS. Maar nu heeft de Wereldgezondheidsorganisatie WHO van de VN speciaal alarm geslagen voor Bangladesh. „Bangladesh heeft te kampen met de grootste massavergiftiging in de geschiedenis”, aldus de epidemioloog Allan Smith van de Amerikaanse Berkeley-Universiteit.

Explosie China:

Collusie vergiftigt onze bouwvakkers

24

de overheid verzwijgt dit

Collusie is een heimelijke verstandhouding, ontstaan uit gemeenschappelijke belangen om het eigenbelang te doen prevaleren boven alles, ook boven wetten, Europese Richtlijnen en Verordeningen.

door Ad van Rooij

Bij collusie misbruiken politici en hoge ambtenaren hun bevoegdheden om daarmee persoonlijk voordeel te hebben. Het Pikmeerarrest van de Hoge Raad zette enige jaren geleden hiervoor de deur wagenwijd open door ambtelijke misdrijven niet strafbaar te verklaren. Hierdoor is Nederland het 'collusieland' bij uitstek geworden. Het trekt over de gehele wereld bedrijven aan die mee willen werken aan het vergiften van alles ten behoeve van enorme winsten voor enkelen.

Wat in het buitenland niet kan gebeurt in Nederland. Zo worden bijvoorbeeld onze bouwvakkers door vergiftigd, hoe groter een project des te meer valt er te verdienen en des te groter is het collusienetwerk, inclusief het openbaar ministerie. Een voorbeeld van deze betrokkenheid van het Openbaar Ministerie is het volgende:

Op 18 augustus 1992 roept mr. G. Bos, milieuofficier van justitie op het arrondissementsparket te 's-Hertogenbosch, de volgende personen in een spoedoverleg bij elkaar; Dr. H. de Vries, milieu-inspecteur van Noord Brabant, H. Artz, juridisch medewerker bij de provincie Noord Brabant; V. Ditters, medewerker bij het waterschap De Dommel; burgemeester P. Schriek van Sint Oedenrode, de milieuwethouder van Sint Oedenrode, G. Kerstholt hoofd afdeling bouwen en milieu van de gemeente Sint Oedenrode, G. van Aarle milieutechnisch medewerker bij de gemeente Sint Oedenrode en twee medewerkers van de rijkspolitie Sint Oedenrode. Milieuofficier van Justitie G. Bos stelde aan dit gezelschap de volgende vraag: "Hoe kunnen wij Ad van Rooij (de schrijver van dit artikel) uitschakelen met betrekking tot zijn diverse juridische procedures tegen houtimpregneerbedrijf Gebr. Van Aarle B.V. te Sint Oedenrode?"

Hun eensgezind antwoord hierop was: "Burgemeester P. Schriek van Sint Oedenrode moet vertrouwensarts H. Jans van de GGD-Breda op Ad van Rooij afsturen en hem onderzoeken op zijn geestelijke gesteldheid." De gedachte hierbij was om hem in een gesticht te krijgen zodat bovengenoemd collusiebolwerk vrij zijn gang kon blijven gaan met het vergiften van de provincie Noord Brabant met de levensgevaarlijke stoffen 'arseenzuur' en 'chromtrioxide' via dekmantelbedrijf Gebr. Van Aarle B.V. Dankzij Anton Nigten van het Landelijk Milieu Overleg is deze poging van dit belangennetwerk, onder leiding van de milieuofficier van justitie mr. G. Bos, mislukt. (Overigens, deze mr. G. Bos is tevens persofficier van justitie, en heeft vanuit die functie deze algehele vergiftiging van Noord Brabant door deze afvalmaffia al ruim 10 jaar lang uit de pers kunnen houden). Dat dit kan bewijst hoe diep in de provincie Noord-Brabant de collusie zit.

Dat deze collusie geen grenzen kent bewijst onder andere het volgende:

Gewolmaniseerd hout bevat zo'n hoge concentratie aan arseen en chroom VI dat het de grens van gevaarlijk afval vijftig tot honderd maal te boven gaat. Al op 19 augustus 1998 heeft de voorzitter van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State

beslist dat dit gewolmaniseerde hout, als dat in de afvalfase is beland, niet mag worden vernalen tot houtspaanders. Dit om elke verdere verspreiding van dit uiterst kankerverwekkend gif te voorkomen. Deze bindende uitspraak van ons hoogste rechtscollege wordt al ruim 2 jaar lang door alle provinciale besturen overtreden. Ons openbaar ministerie gaat niet over tot strafrechtelijk onderzoek en dekt dit alles af, ook voor de media.

Ook drs. C.E.M. de Waal, milieugedeputeerde van de provincie Limburg speelt een hoofdrol in deze alles vergiftigende collusie. Hij is voorzitter van de landelijke overleggroep milieubeleidsadvies betonmortel- en betonproductenindustrie (MBA) en vertegenwoordigt vanuit het Interprovinciaal Overleg (IPO) daarin alle provincies. Vanuit deze functie heeft hij weten te bewerkstelligen dat vlieggas uit elektriciteitscentrales als grondstof wordt toegevoegd aan cement en beton. Vanuit zijn functie als milieugedeputeerde van Limburg misbruikt hij op alle mogelijke manieren zijn bevoegdheden om bewerkstelligd te krijgen dat het bovengenoemde levensgevaarlijke gewolmaniseerde hout, dat vrijkomt als bouw- en sloopafval, onder het mom van 'biomassa' met enorme bedragen aan milieusubsidie ook in de kolenvergassingscentrale van Demkolec, (Willem-Alexander Centrale) te Buggenum wordt verbrand. Vanuit zijn andere functie als voorzitter van de landelijke overleggroep milieubeleidsadvies betonmortel- en betonproducentenindustrie regelt de heer De Waal dat het overblijvende levensgevaarlijke met arseen en chroom VI vergiftigde vlieggas uit deze elektriciteitscentrales wordt toegevoegd aan cement en betonmortel. Samen met ir. G.C. van Wijnbergen, voorzitter van het zuiveringschap Limburg, regelt hij dat naast dit vlieggas ook het vergiftigde slib van rioolwaterzuiveringsinstallatie's de cement ingaat. De heer van Wijnbergen speelde als vice-voorzitter van het College voor de Toelating van Bestrijdingsmiddelen (CTB) een belangrijke rol bij de toelating van giftige wolmanzouten voor de verduurzaming van hout. Uit deze combinatie blijkt dat ook in Limburg collusie extreem ontwikkeld is. Het gevolg hiervan is dat diegenen die dagelijks met deze cement en betonmortel omgaan zo goed als zeker eerst metselaarseczeem en daarna kanker krijgen. Daar zitten drs. C.E.M. de Waal en ir. G.C. Wijnbergen niet mee. Voor hen telt enkel en alleen persoonlijk voordeel. Dat daarvoor later duizenden bouwvakkers aan kanker zullen sterven nemen de heren de Waal en Wijnbergen op de koop toe. Zij verkopen dit alles als duurzame ontwikkeling.

Vraag: Waar blijven de klokkenluiders, wat doen de vakbonden, waar blijven de gesubsidieerde milieuorganisaties en nieuwsgierige journalisten met vragen?

noot:

Ad van Rooij is betrokken bij het Ecologisch Kennis Centrum te Sint Oedenrode. Een overstelpende hoeveelheid informatie over dit soort zaken is te vinden op de zojuist uitgebrachte CD-rom van de Stichting Sociale Databank Nederland. Ga maar eens kijken op hun internetsite www.sdn.nl en/of stuur een berichtje naar het Kleintje en je ontvangt zo'n schijfje, zeer de moeite waard, echt waar...

Dit artikel is verschenen in Kleintje Muurkrant nr 345, 2 juni 2000

[hoofdmenu](#) [mail reactie](#)

31 475 572835 Franse justitie stelt onderzoek in naar gezondheidsschade cement ²⁵⁶

Frans van Velden en
Roger Strijland

ROUEN (F) - De officier van justitie in de Franse stad Rouen is een onderzoek begonnen naar de oorzaak van de gezondheidsschade, opgelopen door Eric Bellet. De 41-jarige vloerenlegger stelt dat hij een chronische ziekte heeft opgelopen door blootstelling aan de zware metalen chroom en kobalt in het cement waarmee hij moest werken.

Vijf maanden nadat hij was gaan werken in de bouw, kreeg hij eczeem aan beide handen, voeten en knieën. De infecties verdwenen niet, maar kwamen steeds terug. In maart '98 werd de aandoening gediagnosticeerd als een beroepsziekte, namelijk allergisch eczeem door contact met cement. Huidtesten wezen op een sterke gevoeligheid voor kaliumbichromaat en een zwakkere voor kobalt.

Op 28 april 1998 stopte Bellet met vloerenleggen, nadat het eczeem door verschillende medische experts was bekeken. Het sociale verzekeringskantoor van Rouen weigerde echter de aandoening te erkennen. Het zou niet om eczeem gaan als gevolg van een allergie voor kobalt, noch

konden de zweren het gevolg zijn van chroomzuur, chromaten, alkalische bichromaten, zinkchromaat en chroomsulfaat in cement. Opnieuw volgde een medisch onderzoek en Bellet kreeg gelijk.

De vloerenlegger werd op 5 oktober 1999 onderzocht door de chef van de medische dienst voor werk en beroepsziekten van het academisch ziekenhuis (CHRU) in Rouen. Die sloot andere oorzaken dan de blootstelling aan cement uit. Hij verwees naar de medische literatuur over chronische aandoeningen door contact met cement, die ook blijven nadat het beroep is verlaten.

Bellet vroeg ook de vaststelling dat het een ziekte betrof die tot kanker kan leiden. Immers, het eczeem is mede het gevolg van blootstelling aan chroom en dat is een erkend kankerverwekkend zwaar metaal. Zover wilde de onderzoeker echter niet gaan.

Gewaarschuwd

Bellet besloot het er niet bij te laten zitten en richtte de vereniging van slachtoffers van cement op. "De 'sécurité sociale' heeft meer dan 18.000 gevallen geregistreerd sinds 1972", aldus de oprichter en voorzitter. "Ik schat dat in Frankrijk tussen een half en één

miljoen mensen op hun werk of elders blootgesteld worden aan de kankerverwekkende stoffen die mijn ziekte hebben veroorzaakt, zonder dat zij zich daaraan kunnen onttrekken."

De officier van justitie onderzoekt nu of er in het geval van Bellet inderdaad sprake is van onvrijwillige blootstelling aan gevaarlijke stoffen. Een onderzoeksrechter moet vaststellen of er een strafbaar feit

'Sinds 1972 zijn er al 18.000 gevallen geregistreerd'

is begaan en of er partijen aansprakelijk zijn voor de schade.

Sinds eind vorig jaar moet op zakken cement in Frankrijk staan dat het om een gevaarlijke stof gaat. Het maximaal toegestane gehalte aan chroom is vastgesteld op 2 gram per ton. Het gehalte kan worden vermindert door toevoeging van ijzersulfaat, maar die maatregel wordt nog bijna nergens toegepast. In de praktijk worden gehalten van 20, 30 en zelfs 50 gram per ton gemeten.

De Franse overheid adviseert om handschoenen te gebruiken de handen goed te wassen. Volgens de overheid werken dagelijks ruim 300.000 mensen in Frankrijk met cement. Binnenkort komt er een voorlichtingscampagne. Bellet vindt dat echter onvoldoende. Hij zegt honderden bouwvakkers te kennen met blijvend eczeem.

In Nederland heeft Arbeidswaarschuwd voor cement Oost-Europa. Het chromaatgehalte daarvan is veel hoger dan Nederlands cement.

In Duitsland moet het chromaatgehalte op de verpakking worden vermeld. De Bondsrepubliek ongeveer driehonderd slachtoffers per jaar. De Duitse cementindustrie heeft speciale handschoenen ontwikkeld, vervaardigd van katoen en gedrenkt in tril. Bovendien beveelt zij aan huid in te smeren met een beschermende zalf voordat met cement wordt gewerkt.

In Nederland moet sinds 1996 de verpakking van cement zwart kruis staan en de mededeling 'irriterend'. Over de zware metalen die in het cement voor men wordt op de verpakking vermeld, noch over de kans chronisch eczeem.

1-4-2002
www.Cobouw.NL

Van onze parlementaire redactie
DEN HAAG - Geen enkel woningtype is gevrijwaard van gezondheidsrisico's. Vochtige en slecht ventilerende woningen leveren het grootste risico. Zeker een miljoen huizen is zo gebouwd dat slechte kwaliteit van afzuigsystemen en warmtevoorzieningen de gezondheid van bewoners kunnen schaden.

'Geen woningtype zonder

Dat antwoordt minister Borst (volksgezondheid) op vragen van GroenLinks-Kamerleden Van Gent en Van der Steenhoven. De minister komt dit voorjaar nog met een actieprogramma met als onderwerp 'Gezondheid in gebouwen'. Daarin wil zij voorlichting geven over het juiste gebruik van

bijvoorbeeld bouwmaterialen en warmwaterapparaten en het belang van goede ventilatie. Verder overweegt Borst gezondheidsaspecten mee te laten wegen in het Energie Prestatie Advies (EPA). Deze APK voor een energiezuinige woning gaat momenteel helemaal voorbij aan gezondheidsrisico's.

gezondheidsrisico'

De minister tekent wel aan dat constructieve en installatietechnische risico's niet de enige factoren zijn. Ook het gebruik van meubels en tapijt en het onderhoud dragen bij aan het leefmilieu van een gebouw.

Volgens Borst is geen enkel woningtype gevrijwaard van risico's

voor de gezondheid. Ze gaat daarmee nog een stap verder dan de conclusie van onderzoeker Hasselaar van de TU Delft, die constateert dat een miljoen huizen ongezonde kenmerken vertoont.

"Wel varieert het risico per woningtype, waarbij aspecten als vocht en ventilatie over de gehele

linie aandacht vragen. De onderzoeker legt daarnaast een accent op het onderhoud van systemen voor mechanische ventilatie. Door onvoldoende onderhoud bestaat de mogelijkheid van terugval in ventilatiecapaciteit en vorming van allergenen in de kanalen. Onvoldoende verse lucht en vorming van schimmel en mijten kunnen daarvan het gevolg zijn", schrijft de minister aan de Kamer.

Mini:-
hoeveel
honderdduizend
doden moet
er eerst zijn
Duurzame b
wordt co
pleet
Omwel
Is dit
geweg
de ENC
stop - groep